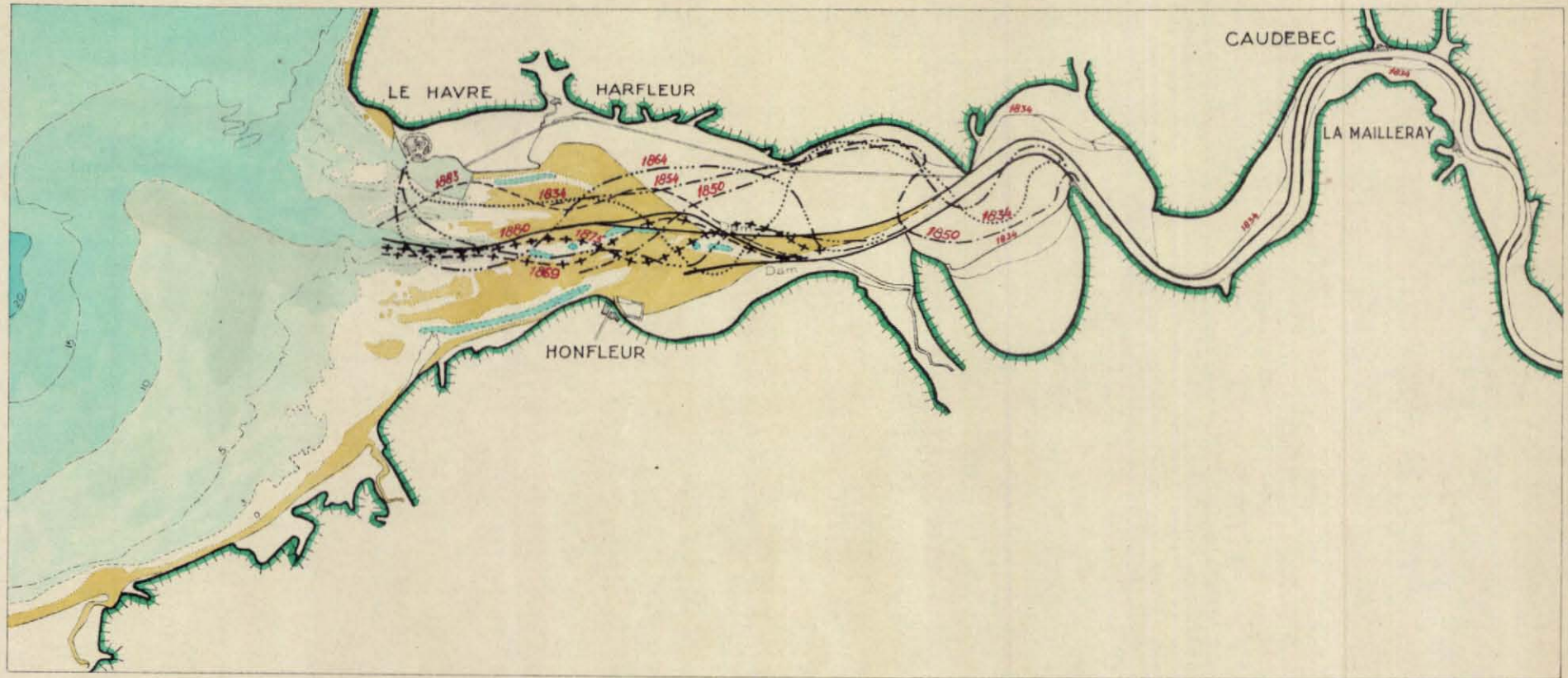

SCHAAL 1:300.000

VERANDERINGEN VAARGEUL SEINEMOND

RAPPORT N°18

RAPPORT : Alg. 18.R 3.

Ir. G.P. Nijhoff. Schets van de ontwikkeling der estuaria van de Canche, Authie, Somme, Seine, Loire en Gironde.

1934. 187 blz. 29 fig. 28 bijl.

De opdracht luidde, van elk der Franse riviermonden langs de Atlantische kust de belangrijkste kaarten op te sporen, zomede de laatste technische en geografische literatuur ervan te behandelen. De ontwikkeling van het verleden moest worden nagegaan, en zo mogelijk conclusies worden getrokken ten aanzien van het tempo, de voortschrijding en het vermoedelijk eindstadium der ontwikkeling. De oudste kaarten (1589) zijn van Nederlanders.

Voornamelijk in de tweede helft van de 19e eeuw werden pogingen gedaan de genoemde riviermonden door regularisatie te verdiepen. De meningen liepen daarbij uiteen. Omtrent de Seinemonnd bracht bv. de Nederlander Fijne een rapport uit. Door de nog tot heden voortgezette studies ontstond over de Franse riviermonden een uitgebreide, zeer goed gedocumenteerde literatuur, bv. het grote verzamelwerk: "Ports maritimes de la France" (1887) en het seriewerk: "Recherches hydrographiques sur le regimes des cotes", dat nog steeds in afleveringen verschijnt.

De literatuurlijst van de zeer lezenswaardige en interessante "schets" bevat 96 nummers. Aandacht wordt geschonken aan de bestaande vormen der monden, de getijkrommen, de windrozen, het zandtransport langs de kusten, de geschiedenis, de geologie, de verandering der vaargeul-assen, de vaardiepten, de capaciteit en zandafvoer der bovenrivieren op de zoutgehalten. De groeilijnen van de delta's of andere alluviale kustvormen, de inpolderingen nabij de monden (veelal door Nederlanders), de films van de hydrografische opnamen, als ook de vermogens van eb en vloed, worden in staten of grafieken weergegeven. Belangrijk zijn de gegevens over de herkomst van het zand.

In het algemeen blijken de Franse riviermonden zeer onstabiele geulen te hebben. De Seinemonnd kreeg de leidammen aan het landeinde, daarbuiten gaat de slingering der vaargeul door.

Het blijkt dat geen twee estuaria onder gelijke omstandigheid verkeren. Elke mond moet afzonderlijk grondig bestudeerd worden. Met algemene theorieën kan men geen riviermond gaan verbeteren.

De meest ingrijpende natuurlijke veranderingen zijn voorgekomen bij de kleine estuaria van de Canche, de Authie en de Somme. Bij de Loire en de Gironde beletten oude vaste formaties grote wijzigingen, terwijl zij door hun grootte uiteraard reeds grotere stabiliteit ten aanzien van het verzanden bezaten. Bij de Loire beliep de verkleining tussen Nantes en St. Nazaire tussen 1821 en 1881 : 27,9 mill. m³ of gemiddeld 464.000 m³/jaar, d.i. 0,5 m per eeuw. De slibafvoer van de Gironde wordt geschat op ong. 4,7 mill. m³/jaar, dit geeft een opslibbing van eveneens ½ m/eeuw in het bekken. Voor de Seinemonnd wordt 0,8 m/eeuw opzanding berekend. De vraag of dit uiteindelijk tot een evenwichtstoestand leidt, is waarschijnlijk, omdat het oppervlaktewater steeds de zee wil bereiken.

Zoals vanzelf spreekt moest zeer veel van het lijvige rapport, dat zelf weer een beknopt uittreksel is van nog veel uitvoeriger rapporten en publicaties, onbesproken blijven.